

KINNITATUD
Sihtasutus Hiiumaa
Arenduskeskuse
juhataja käskkirjaga
nr 4.3-3.3/2021/1
10. märtsil 2021
LISA 1

Hiiumaa roheline märk

Põhikiri

1. Üldsätted

1.1. Hiiumaa kuulub UNESCO programmi „Inimene ja biosfäär“ Lääne-Eesti saarte biosfääri programmialale. Piirkonna kvaliteedimärk Hiiumaa roheline märk (edaspidi Märk) on ellu kutsutud biosfääri kaitseala Hiiumaa keskuse poolt aastal 1995. Märk omistatakse Hiiumaal toodetud ja/või hiiumaisest toorainest toodetud kvaliteetsele tootele või Hiiumaal pakutavale teenusele, mis on saadud jätkusuutliku majandamise tulemusena, väärtustab ning väärtustab kohalikku loodus- või inimressurssi, traditsioonilisi oskusi ja kohalikku kultuuri.

1.2. Märgi eesmärgiks on:

1.2.1. väärtustada ja säilitada kogemust, mis aastasadu on aidanud kohalikel elanikel elada tasakaalus loodusega;

1.2.2. propageerida keskkonnateadlikku, jätkusuutlikku ja rohe- ning ringmajanduse põhimõtteid järgivat ettevõtlust;

1.2.3. edendada kaasavat ja jätkusuutlikku majanduskasvu, mis on kooskõlas ülemaailmse säästva arengu eesmärgiga number kaheksa¹;

1.2.4. toetada kohalike kvaliteetsete toodete ja teenuste arendamist ning turundamist;

1.2.5. tuua turule rohkem mahetooteid;

1.2.6. lihtsustada kliendile garanteeritud kvaliteedi ja jätkusuutliku majandamise tulemusena saadud toodete ja teenuste leidmist;

1.2.7. tõsta tarbija teadlikkust ja usaldust kohalike toodete ja teenuste suhtes;

1.2.8. propageerida säästvat tarbimist ja tootmist, mis on kooskõlas ülemaailmse säästva arengu eesmärgiga number kaksteist¹;

1.2.9. luua konkurentsivõimeliseid;

1.2.10. toetada Hiiumaa ettevõtjate koostööd ja võrgustumist.

1.3. Märk on kooskõlas 2020. aastal valminud Hiiumaa brändiga. Märki roheline värv viitab keskkonnateadlikule ja rohelisele mõtteviisile toetamisele ning propageerib seda. Hiiumaa kontuur, mille põhjana on kasutatud kunstnik Valdek Alberi Hiiumaa logomärki, kinnitab toote või teenuse päritolu ja loob seose Hiiumaa saarega.

¹ Ülemaailmse säästva arengu tegevuskava aastani 2030 – „Muudame maailma“
https://www.envir.ee/sites/default/files/2030_tegevuskava.pdf

Turundussõnum "kohalik kvaliteet" viitab kvaliteetsele, kohalikule ja jätkusuutliku majandamise teel saadud tootele või teenusele.

1.4. Märgi omanik on Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskus tegevusaadressiga Vabrikväljak 1, Kärkla, Hiiu maakond.

2. Märgi kandmise väärtused

2.1. annab konkurentsieelise ja tõstab esile tooteid ja teenuseid teiste sarnaste toodete ja teenuste seast;

2.2. suurendab usaldust toote või teenuse osas ning kasvatab lojaalset tarbijaskonda, kes väärtustab kohalikku kvaliteeti ja keskkonnateadlikku käitumist;

2.3. loob ja kasvatab turuosa;

2.4. annab laiemad võimalused oma toote või teenuse turundamiseks;

2.5 võimaldab saada tuge turunduse valdkonnas;

2.6. näitab, et ettevõtja hoolib keskkonnast ja tegutseb lähtudes ülemaailmsetest säästva arengu eesmärkidest¹.

2.7. võimaldab saada osa ühistest turundustegevustest, mille sisu ja ulatus lepatakse eelnevalt kokku. Turunduskulude omaosaluse katavad Märgi kasutajad.

3. Märgi väärtused tarbijale

3.1. aitab ära tunda kvaliteetse ja jätkusuutliku majandamise tulemusena saadud hiiumaise toote või teenuse;

3.2. lihtsustab keskkonnateadlike valikute tegemist;

3.3. annab võimaluse korrata positiivseks osutunud ostukogemust;

3.4. annab kvaliteedigarantii.

4. Märgi taotlemine

4.1. Märgi kasutusõigust võivad taotleda juriidilised isikud ja füüsilisest isikust ettevõtjad (edaspidi Taotleja) konkreetsele tootele või teenusele juhul, kui on täidetud Märgi saamisega seotud vajalikud nõuded (vt punkt 5 ja 6).

4.2. Taotleja kinnitab taotluse esitamisega, et tal ei ole maksuvõlgu ja ta ei ole viimase aasta jooksul saanud ettekirjutust või trahvi seaduste rikkumise eest.

4.3. Märgi omanik teavitab 31. jaanuariks oma veebilehe kaudu jooksva kalendriaasta Märgi taotluse esitamise tähtajad.

4.4. Taotlusi võetakse vastu jooksvalt.

4.5. Märgi kasutusõiguse saamiseks esitab Taotleja Märgi omanikule vormikohase taotluse. Vorm on kättesaadav Märgi omaniku kodulehel.

4.6. Taotlusvormi juurde lisab Taotleja toote või teenuse kirjelduse, joonised või foto(d). Taotleja võib korraga esitada taotluse mitmele tootele või teenusele.

4.7. Hindamiskomisjoni toimumise aja selgumisel toimetab Taotleja komisjonile tutvumiseks taotlusel märgitud toodete näidised. Teenuse puhul võimaldab taotleja hindamiskomisjonil tutvuda taotlusel märgitud teenuse osutamisega teenuse pakkumise asukohas.

4.8. Taotlusi hinnatakse vähemalt kaks korda aastas, vajadusel tihemini.

---

¹ Ülemaailmse säästva arengu tegevuskava aastani 2030 – „Muudame maailma“

https://www.envir.ee/sites/default/files/2030_tegevuskava.pdf

5. Nõuded Märki kandvale tootele

- 5.1. kannab Hiiumaa traditsioone ja pärimust või rõhutab tugevalt paikkondlikku eripära (nt läbi hiiu huumori);
- 5.2. toodetud Hiiumaal ja/või hiiumaisest, soovitatavalt looduslähedasest toorainest;
- 5.3. valmistamise protsess lähtub ülemaailmsetest säästva arengu eesmärkidest ja on soovituslikult ringmajanduse põhimõtteid järgiv¹;
- 5.4. vastupidav, kvaliteetse lõppviimistluse ja esitlusviisiga;
- 5.5. asjakohasuse korral omab kasutusjuhendit ning infot kasutamise piirangute ja ohtude kohta;
- 5.6. toote või selle tooraine hiiumaine päritolu peab Märgi taotlemisel olema kirjeldatud ja toote turustamisel selgelt eksponeeritud;
- 5.7. toote pakendamisel on eelistatud keskkonnasõbralikke materjale.

6. Nõuded Märki kandvale teenusele

- 6.1. propageerib kohalikke traditsioone ning tutvustab Hiiumaa loodust, ajalugu, kultuuripärandit või muid kohalikke väärtusi;
- 6.2. baseerub kohalikul tööjõul ja/või kasutab eelistatult kohalikku toorainet;
- 6.3. Taotleja lähtub teenuse pakkumisel ülemaailmsetest säästva arengu põhimõtetest¹;
- 6.4. Taotleja kasutab teenuse pakkumisel keskkonnasõbralikke vahendeid, tarvitab talle kättesaadavaid ressursse säästlikult ja vastutustundlikult ning järgib kohaliku omavalitsuse poolt sätestatud nõudeid.

7. Märgi taotluste hindamiskriteeriumid

- 7.1. Märgi taotluse hindamisel lähtutakse toote ja teenuse osas järgmiste põhikriteeriumite täitmisest. Toode või teenus peab vastama vähemalt ühele alltoodud kriteeriumile:
  - 7.1.1. Toode või teenus kannab edasi Hiiumaa traditsioone või pärimust;
  - 7.1.2. Toode on toodetud Hiiumaal. Teenust osutatakse Hiiumaal;
  - 7.1.3. Toode on toodetud hiiumaisest toorainest. Teenuse osutamisel kasutatakse hiiumaist toorainet;
- 7.2. Märgi taotluse hindamisel lähtutakse toote ja teenuse osas järgmise kohustusliku kriteeriumi täitmisest:
  - 7.2.1. Toote valmistamise või teenuse pakkumise protsess on kirjeldatud ja see lähtub ülemaailmsetest säästva arengu eesmärkidest¹;
- 7.3 Hindamisel annab lisapunkte, kui toode vastab järgmisele kriteeriumile:
  - 7.3.1 Toote pakendamine on optimeeritud (nt pakendi kasutuse/koguse vähendamine, taaskasutatava/korduskasutatava pakendi kasutamine)
- 7.4. Taotleja peab kriteeriumitele vastavust taotluses põhjendama.

¹ Ülemaailmse säästva arengu tegevuskava aastani 2030 – „Muudame maailma“
https://www.envir.ee/sites/default/files/2030_tegevuskava.pdf

8. Märgi kasutusõiguse andmine

- 8.1. Märgi kasutusõiguse andmise otsustab Märgi komisjon, kellel on õigus kaasata hindamisprotsessi erinevate tegevusalade eksperte.
- 8.2. Komisjoni koosseisu kinnitab Sihtasutuse Hiumaa Arenduskeskus juhataja kolmeks aastaks.
- 8.3. Viie- kuni seitsmeliikmelise komisjoni koosseisu kuuluvad:
  - 8.3.1. Hiumaa ettevõtjate esindaja;
  - 8.3.2. avaliku sektori esindaja;
  - 8.3.3. keskkonnaga seotud institutsiooni esindaja;
  - 8.3.4. Märgi omaniku esindaja;
  - 8.3.5. eksperdid.
- 8.4. Märgi komisjon on otsustusvõimeline, kui selles osaleb vähemalt 2/3 komisjoni liikmetest. Kui komisjoni liige on Märgi taotlejaga seotud isik, siis ta ei osale hindamisel.
- 8.5. Hindamine viiakse läbi kohapealse koosoleku vormis või veebi vahendusel toimuva koosoleku teel.
- 8.6. Märgi komisjoni kutsub kokku Märgi omanik Sihtasutuse Hiumaa Arenduskeskus juhataja isikus. Hindamise toimumise ajast annab Märgi omanik eelnevalt Taotlejale teada e-kirja või telefoni teel.
- 8.7. Komisjon võib taotluse menetlemise käigus nõuda Taotlejalt selgitusi ja lisainformatsiooni taotluses esitatud andmete kohta. Komisjoni liikmetel on õigus toote, tootmisprotsessi või teenusega Taotleja juures kohapeal tutvuda.
- 8.8. Kui Taotlejat või taotlust ei saa vastavaks tunnistada, jäetakse taotlus rahuldamata. Taotlust on õigus rahuldada ka täiendavate tingimuste seadmisega.
- 8.9. Hindamiskomisjon teeb taotluse rahuldamise, tingimustega rahuldamise või mitterahuldamise otsuse. Taotluse rahuldamise või tingimustega rahuldamise otsusest teavitatakse Taotlejat kirjalikult ja Taotlejaga sõlmitakse Märgi kasutamiseks leping. Taotluse mitterahuldamisel lisab komisjon otsusele põhjenduse ja teavitab sellest Taotlejat kirjalikult.
- 8.10. Märgi saanud toodete ja teenuste nimekiri koos Taotleja nimega on avalik Märgi omaniku kodulehel.

9. Märgi kasutamine

- 9.1. Märgi kasutusõiguse andmise otsusest hiljemalt ühe kuu jooksul sõlmib Märgi omanik Taotlejaga Märgi kasutamise lepingu, millele järgnevalt nimetatakse Märgi Taotlejat Märgi Kasutajaks (edaspidi Kasutaja).
- 9.2. Märgi kasutusõiguse saanud tooteid ja teenuseid võib Kasutaja märgistama hakata pärast Märgi kasutamise lepingu sõlmimist.
- 9.3. Märgi kasutamise nõuded on kirjeldatud Märgi omaniku kodulehel.
- 9.4. Kõik Kasutaja-poolsed märgistamise ja teavitustegevusega seotud kulud kannab Kasutaja ise.
- 9.5. Kasutaja informeerib koheselt Märgi omanikku igasugustest toote või teenuse kvaliteeti halvendavatest asjaoludest.
- 9.6. Märgi kasutusõigus ei laiene selle Kasutaja mistahes toodetele või teenustele, mille kohta Märgi kasutamise leping puudub.
- 9.7. Märgi kasutamisel ilma loata on õigus Märgi omanikul nõuda Kasutajalt Märgi kasutamise lõpetamist.

9.8. Kasutaja koolitab oma personali nii, et see on kompetentne andma klientidele asjatundlikku infot Märgi eesmärkide ja Kasutaja toote või teenuse ning toote valmistamisel kasutatud tooraine päritolu kohta.

10. Märgi kehtivus

10.1. Märgi kasutusõigus antakse kolmeks aastaks alates Märgi kasutamise lepingu sõlmimisest.

10.2. Lepingu lõppedes kontrollib Märgi omanik toote või teenuse vastavust Märgi kriteeriumitele ja Märgi kasutusõigust pikendatakse automaatselt kolme aasta võrra, kui kumbki pool pole lepingut üles öelnud vähemalt ühe kuu jooksul enne lepingu lõppemist.

10.3. Märki kandva toote või teenuse, mis ei ole rikkunud Märgi kasutamise lepingut, saab Märgi kasutajate nimekirjast kustutada Märgi Taotleja avalduse põhjal, Märgi komisjoni liikme või Sihtasutuse Hiiumaa Arenduskeskus juhataja põhjendatud ettepanekul. Sellekohane mäрге tehakse Märgi omaniku veebilehele.

10.4. Märgi kasutusõigus loetakse lõppenuks, kui Kasutaja juriidiline isik on tegevuse lõpetanud.

11. Järelkontroll

11.1. Märgi omanikul on õigus kontrollida Märgi sihtotstarbelist kasutamist.

11.2. Toodete ja teenuste kvaliteedi ning päritolu järelkontroll viiakse läbi vähemalt üks kord Märgi lepingu kehtivusperioodi jooksul, lisaks erijuhul kaebuste korral.

11.3. Juriidilise isiku tegevuse lõpetamisel või Märgi kasutamise korra, lepingu tingimuste rikkumise ning muude Märgi mainet kahjustavate asjaolude ilmnmisel on Märgi omanikul õigus koheselt ühepoolselt leping lõpetada ja teha vastav mäрге veebilehel olevasse Märki kandvate toodete või teenuste (edaspidi Märgi kandjate) nimekirja.

12. Rakendussätted

12.1. Kasutajatele, kellega ei ole sõlmitud kehtivat Märgi kasutamise lepingut, tehakse ettepanek see sõlmida pärast toote või teenuse põhikirjale vastavuse kontrolli. Ettepanek lepingu sõlmimiseks tehakse kolme kuu jooksul pärast käesoleva põhikirja kehtima hakkamist. Leping kehtib analoogselt punktis 9 nimetatuga.

12.2. Kui toode või teenus ei vasta käesoleva põhikirja nõuetele, toodet enam ei toodeta või ei soovi Kasutaja lepingut sõlmida, kaotab Kasutaja õiguse Märki kasutada. Märgi omanik vormistab käskkirja koos põhjendustega Märgi kasutusõiguse lõpetamise kohta ning teavitab sellest Kasutajat kirjalikult. Lõpetatud kasutusõigusega tooted või teenused kustutatakse Märgi omaniku veebilehel olevast Märgi kandjate nimekirjast.

12.3. Märgi Kasutaja eemaldab kasutusõigust mitte omavad tooted lettidelt hiljemalt kuue kuu jooksul alates Märgi omaniku poolse teavituse kättesaamisest.